

Mál nr. 313/2000

M
og

Vátryggingafélagið X v/ábyrgðartryggingar bæjarfélags

Eignatjón af völdum leka úr fráveitukerfi bæjarfélags 09.08. 2000

Gögn.

1. Málskot móttekið 15.12. 2000.
2. Lögregluskýrslur (fjöldi skýrslna).
3. Greinargerð málskotsaðilans dags. 25.09. 2000.
4. Greinargerð tæknifræðings og verkfræðings bæjarins dags. 23.08. 2000.
5. Bréf bæjarlögmanns, dags. 31.08. 2000, til vátryggingafélagsins.
6. Ódagsett minnisblað vátryggingafélagsins Y (annars félags) vegna flóða sem urðu.
7. Upplýsingar um sjávarföll í ágúst 2000 og vottorð um veður.
8. Yfirlitstekningar vegna fráveitunnar.
9. Ljósmyndir.
10. Bréf vátryggingafélagsins X til nefndarinnar dags. 18.01. 2001 þar sem hjálagt fylgdi tölvupóstur bæjarlögmanns dags. 16.01. 2001, símbref félagsins til bæjarlögmanns dags. 05.01. 2001, bréf félagsins til tjónpola dags. 27.11. 2000, bréf félagsins til Tjónanefndar vátryggingarfélaganna dags. 27.11. 2000, tölvupóstur Tjónanefndar dags. 08.11. 2000 og 15.11. 2000, vottorð Veðurstofu Íslands, bréf vátryggingafélags Y dags. 09.10. 2000.
11. Niðurstaða Tjónanefndar vátryggingarfélaganna nr. 1237/2000.

Málsatvik.

Fyrirliggjandi gögn upplýsa um aðdraganda máls þessa og afstöðu aðila. Samkvæmt þeim varð tjón hjá allnokkrum eigendum fasteigna, þegar vatn flæddi upp úr niðurföllum, sem tengd eru fráveitukerfi bæjarins og olli m.a. skemmdum á gólfefnum og lausafármunum. Álitaefni er hvort M eigi skaðabótarétt á hendur bæjarfélaginu vegna þess tjóns sem hann varð fyrir. Um málsatvik og afstöðu aðila vísast til fyrirliggjandi ganga sem óþarft er að geta ítarlega, en eftirfarandi skal getið til upplýsingar.

M gerir kröfu til lagnakerfis bæjarins að það sé hverju sinni í lagi og sé til þess hæft að flytja frá húsum skolp og annað, sem í lagnir bæjarins eigi að fara. Hann vísar til þess að rigningin hafi ekki verið slík að hún hafi átt að koma á óvart, hann telur að lagnakerfið eigi að geta tekið við rigningu sem þessari og að bæjarfélagið hafi ekki lagt fram gögn til stuðnings fullyrðingum sínum um að ekki sé unnt að gera þá kröfu að lagnakerfið geti tekið við því vatnsmagni sem raun varð á. Hann vísar og til þess að framkvæmdir á vegum bæjarins stóðu yfir, “búið var að binda einhverjar lagnir í kerfinu og gat vatn um þær lagnir því ekki runnið til sjávar.” Gera verði þá kröfu til bæjarfélaga að starfsmenn séu viðbúin því að bregðast við ef eitthvað kemur upp á t.d. hressileg rigning. Hann telur að “bindum laganna hafi verið óforsvaranleg þar sem ekki virðist hafa verið búið svo um hnúta að unnt hafi verið að losa “blindstíflu” ofan frá.” Hann telur að rekja megi tjónið til mannlegra mistaka. Hann vísar til greinargerðar bæjarverkfræðings (tæknifræðings) þar sem fram kemur “þegar lóðarbelgirnir loks náðust, fór strax að lækka

í fráveitukerfinu”. M vísar og til þess að lágstreymt hafi verið og því flóðhæðin “væntanlega ekkert með tjónið að gera”. Hann spyr og hvort íbúar megi búast við “reglulegum skolpgusum þegar það er hásjávað og rigning”. Hann telur og að engin hlutlaus úttekt sérfræðings hafi verið gerð á orsökum tjónsins. Varhugavert sé að leggja til grundvallar einhliða staðhæfingar starfsmanna bæjarins um að allt hafi verið gert sem í mannlegu valdi stóð til að fyrirbyggja tjón. Hann telur óupplýst í hvaða ástandi lagnir voru og að ekki liggja fyrir upplýsingar um “hvort aðskotahlutir hafi verið í lögnunum eða hvort lagnirnar hafi verið signar eða úr lagi”.

Vátryggingafélagið hafnar skaðabótaábyrgð vátryggingartaka (bæjarins), það telur ósannað að tjónið verði rakið til saknæmrar háttsemi hans eða annarra atvika eða aðstæðna sem hann beri skaðabótaábyrgð á. Skaðabótaábyrgð verði eingöngu reist á sakargrundvelli í tilviki sem þessu og að um sönnunarstöðu fari eftir almennum reglum. Það telur að lagnakerfi vátryggingartaka standist þær lágmarkskröfur, sem gerðar verða til slíkra kerfa almennt. Það telur að í því tilviki sem hér er til umræðu hafi vatnsmagn af “ófyrrisédum og óviðráðanlegum ytri aðstæðum orðið svo mikið, að fráveitukerfið hafi ekki annað því.” M.a. er bent á að hástreymt hafi verið (þó ekki stórstreymi) og að úrkoma hafi verið óvenju mikil eða allt að 11,5 mm. á klst. En mest á um 15-20 mín. tímabili. “Telur vátryggingartaki ósannað að framkvæmdir við kerfið hafi leitt til tjónsins, en óvíst sé hvort tjóni hefði verið afstýrt þrátt fyrir að framkvæmdir stæðu ekki yfir.” Af skýringum vátryggingartaka verði jafnframt ráðið, að starfsmenn hafi hvorki sýnt af sér mistök eða vanrækslu við störf sín og þeir hafi brugðist skjótt við og með eðlilegum hætti þegar flóðsins varð vart. Félagið vísar m.a. til þess að í greinargerð tæknifræðings bæjarins komi fram að vatnsstaða í brunnum hafi farið “hægt minnkandi vegna mikillar rigningar eftir að síðasta haftið í lögnunum var losað.”

Álit.

Upplýst er að unnið var við endurbætur á fráveitukerfi bæjarins á þessum tíma. Gera verður kröfu til bæjarfélaga að lagnakerfi þeirra geti flutt það vatnsmagn þ. á m. skolp, sem gera má ráð fyrir að flytja þurfi. Misbrestur virðist hafa orðið á þessu. Með hliðsjón af framanrituðu er aukin sönnunarbyrði lögð á vátryggingartaka þ.e. bæjarfélagið við afgreiðslu málsins. Fyrirliggjandi gögn sýna ekki fram á að rekja megi tjónið til ófyrrisjáanlegra atvika. Ósannað er og að tjónið megi ekki rekja til þeirra endurbóta (framkvæmda) sem stóðu yfir.

Með hliðsjón af framanrituðu og fyrirliggjandi gögnum er fallist á bótaábyrgð.

Niðurstaða.

Bótaábyrgð er fyrir hendi samkvæmt fyrirliggjandi ábyrgðartryggingu.

Reykjavík 31. janúar 2001

Rúnar Guðmundsson hdl.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.